

Inserati se sprejemajo in velja trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo administracije in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr,
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 "
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na domači hiši velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

K spravi

prejeli smo sledeči dopis:

Gospod vrednik!

„Slovenec“ poje nekaj časa kar neprenehljivo pesem: sprava, sprava z mladoslovensko stranko, ali, kar je eno, z Narodovci. Ako ravno ta pesem blago dé rodoljubnemu srcu, vendar je našim ušesom že preveč zoprna in nadležna. Našim, rečem, vrjemite mi, nisem le jaz tako občutljiv. „Slovenec“ je govoril o spravi že dosti tako odkritosrčno, jasno, določno in blagovoljno, da ga je lahko umel vsak, kdor je hotel. Da pa ravno zdaj tolikanj pritiska in sili v spravo, to zbuja pri nas le nevoljo in pa — ne vem li pravičen ali krivičen — sum. Kdo je prouzročil razpor med nami? Kdo je pobegnil spod prapora: „vse za vero, dom in cara“, ki je za slovenski narod izključljivo opravičen, rešilen in zmagovit? Zgodovina zadnjih 8 let slovenskega naroda devlje mladoslovensko stranko na tožno klop in jo — obsoja. Ta je zakrivila razpor in ž njim vse zeló, ki je zadelo narodno stvar. Ona ima toraj prvo dolžnost obrniti se, ter iskati potov in pomočkov, da se storjena škoda popravi in prihodnja nevarnost odvrta. Dokler pa mladoslovenska stranka noče videti, da načela njenega javnega političnega delovanja zamorejo slovenski narod pritirati k večemu — v pogin, toliko časa na spravo ž njimi še misliti ni. Obrat mora priti iz proste volje, iz prepričanja, toraj iz lastnega nagiba. Prisiljena sprava diši hinavsko, in ne more pridobiti si vere in zaupanja. Če pa tega manjka, še misliti ni na blagonosen sad. To je eno. Vrivajo nam se še druge misli. Ali mar „Slovenec“ nima zaupanja na svojo moč, ker nekako išče zavezni-

kov iz mladoslovenskega tabora? Ali mar načela tvojega programa niso narodna, katoliška, lojalna? Mar ta načela niso prava, dosti trdna, veljavna? Mar ne slone na večni pravici in nedotakljivi resnici? Kdaj so se skazala nerabna, škodljiva? Kdo jih more, kdo si upa ovreči jih? Ali pa mar zapušča „Slovenca“ pogum, srčnost, stanovitnost nadaljevati slovensko politiko v sedanjem svojem duhu? Ni vzroka. Zavest blazega namena, poštenih pripomočkov, to je moralična moč, ki se ne vstraši nikakoršnih moraličnih nasprotovanj; celo fizična moč je ne more premagati. Tvoja načela so Bogu in njegovi sveti cerkvi zvesta, narodu resnično koristna, cesarju pravična; čemu bi se dajal toraj plašiti, oborožen s takim, močnim duhovnim orožjem? Dokler boš vodil duhovni boj na polji narodnih družbinskih pršanj s tem orožjem, ne bo trebalo loviti se ti, lahek ti bode odgovor komur koli. — Ali ti nemara manjka sodelavcev, dopisovalcev? Do sedaj smo bili s „Slovenčev“ pošteno dušno hrano zadovoljni, izvzemši to, kar mu očitam danes. Želimo, se ve, še marsikaj, zlasti to, da bi duhovni pisatelji izmed učenejših krogov ga malo bolj podpirali s svojimi umotvori, in pa, da bi tudi drugi duhovni v podporo tega lista svoje moči zedinili. Le na ta način bi listu pomagali do dovršnosti. Ali mu pa morda primanjkuje gmotne podpore, naročnikov? Jaz ne vem, kako je s to rečjo. Trdno pa mislim, da tudi zanaprej ne bode izhajal težje, kakor dosedaj. Gotovo pa vem, da cvet slovenske duhovščine ostane njemu zvest do konca svojih dni. Sapienti sat. —

Razodenem tretji pomislek. Ali morda misli „Slovenec“ kaj odjenjati, v svoji dose-danji jasni določnosti omahovati? Potem pa nikarte tiskati zgoraj podčrtanega stavka.

Sprava ne bo sprava, ampak velika podrtija. Ponavljam rečem: Cvet slov. duhovščine je smrtni sovražnik vsakojakega modusvivendi. Jožefinski mračni časi so proč. Takrat še kat. škofje niso imeli pravih katoliških zapopadkov o pravnih razmerah sv. cerkve do družbinskega življenja svojih podložnih. Svetni mogotci so diktirali duhovščini kanonično pravo. Dandanes, hvala Bogu, je to drugače. Pehem, Rigger, Rautenstrauch, Sonnenfels, Rechberger so djani ad absurdum. Njih državino cerkvenstvo je premagano stališče, vsaj za duhovnike, od prvega do zadnjega.

Teh vodil, prosim, držite se, kedar spravo zagovarjate in priporočujete. Sicer pa vse sine ira ac studio.

(Priobčili smo to pismo, in naj bi se o tej reči oglašili še drugi, ker je silno potrebno, da se od vsih strani zve, kako sodijo veljavni in vplivni možje. Kar nas zadeva, smemo reči, da imamo še vedno trdno zaupanje na zdravo pamet naroda slovenskega in ravno tako tudi pogum in srčnost v dosedanem smislu delovati še dalje. Zaupanje, ki ga v nas stavljajo enako misleči narodnjaki, nas dovoljno odškoduje za ves trud in za vse žrtve, ki nam jih „Slovenec“ prizadeva. Vred.)

Ali smo dosti delavni?

(Dalje)

Malo bolje ko z narodno političnimi, nam gre z drugimi društvi. Le „Matica“ in „Mhorjevo društvo“ dosežata svoj namen, le njuno delovanje je vspešno in splošno hvale vredno, če tudi nekteri posebeži nad njima godrnjajo. Toda tu niso odločilne misli nekterih sanjačev, ampak odločilen je uspeh v obče; o tem pa pričra leto za letom večje število udov teh obeh

Obadovič II.

Ko sem šel v šolo, mati moja niso nič drugega mislili in želeli, ko da bi bil iz mene „gospod.“ Tudi jaz skonce nisem nič drugega nameraval, a že prve mesce lotila se me je skušnjava; „gospod“ — — — a li pa profesor — to sem si jel želeli. Zakaj mi je li „profesor“ tako brž glavo zmešal, kaj mislite? Ali zato, ker je profesorska plača dva-, tri- ali še večkrat viša od navadne plače duhovnov? Ali mi je že takrat oko kake šavreste dekline trdni sklep omajalo? Ali me je mikala stanovitna cesarska služba in konečna lepa pokojščina? Morda častiželjnost, ker profesorja mora spoštovati vsaj mladež, kolikor je on pozná, in se mu odkrivati, duhovniku pa čast skazuje le tisti, kdor hoče, ne da bi bil kaznovan, če tega ne stori. Ne mara se mi je slina cedila po tolstih puranih in kapunih, piškah in zajcib, loncih polnih špeha in masla, ki se — kakor pravi neka stara pripovedka — o odločnih časih skupaj nabere v profesor-

jevi „špajzi“? Ali sem že v duhu štel povabila „k rodovinam“, kjer se navadno vse drugo počenja, le strada ne?

Vse to mojega prvega sklepa ni omajalo, dasiravno so razlogi ti jako izdatni, važni in prepričalni. Tedaj če sem bil za vse te lepe reči gluhi in slepi, kaj me je navdušilo za profesorski stan? Nekaj, česar nihče ne bo tako naglo uganil, če mu sam ne povem. Čujte tedaj!

Nekega dne sem, bolj navajen še hoditi bos in skakati po ledinah, ko tiho stopati in drsati po gladkih deskah, poklican k tabli s svojimi dobro podkovanimi kmetiškiimi čevlji, spodtakniviši se nad odrom, omahnil, in da ne bi padel na nos, grabil po zraku česa, za kar bi se prijel. Pride mi v roko — stol, na kterega je imel „profesor“ — tako smo mu namreč morali otroci reči — navado odlagati svojo suknjo, palico, pinjo in kar je še sploh sabo prinesel, a v šoli ne ravno za poduk potreboval. Ali stol, nikamor pribit in privezan, v dá se moči roke moje in na tleh smo jaz, stol, suknja, palica in pinja, zadnja si zavoljo okrog-

lega stroja išče bolj pripravnega ležišča, kakor smo ga mi drugi imeli, ter se zvali z odra pod klopi, kjer se ustavi ob nogi nekega učenca. Strašen smeh in ropot, posebno pa še zato, ker se je z žepa suknje prikazal škronicelj, ki je bil vsled padca počil in spustil na prašna tla jako okusno ocvrte ude lepe piške. Otroci se smeja, jaz se pobiram kviško, a predno sem popolnoma na nogah, že gromi nad mano strašni glas profesorjev: „Ti škorkljež, ti hribovski kmetiški butelj, ti bik, ti“ — in več enakih besedi je vsulo se iz „profeserjevih“ ust, ktere sem pa zdaj že pozabil, ker je tega že precj davno in ker ne zahajam v družino nemčurskih izobraževalcev „surove“ mladine naše. Hlače na obeh kolenih preklane, na palcu noht razbit, na komolcu zijajoča suknja, ki je tako že režala, spahnjen meziniec, na vse to pa še tako debela in gručasta toča iz „profesorjevih“ ust — res, kar pobegniti sem hotel zopet domu h kravicam in voličem, od kterih nisem nikdar slišal tako „lepih“ besedi.

Toda „poklekni, kmečki krempelj ti, in

društev, katerih knjige sejejo med narodom vidno kaleče seme omike, véde in splošnega izobraženja.

Manj si more pomagati, manj doseže svoj namen obče koristno „dramatično društvo“. Kaj je postalo gnjilega pri njem ali v njem, to se je že ob svojem času pretresalo. Gotovo ni krivda zaostanka enostranska, ampak zadene (zlasti prejšnje) odborništvo in pa slovensko občinstvo sploh, kteremu se tu po vsi pravici očitati sme, da nima dosti uma za slovensko dramatično Vilo, tedaj tudi ne pravega veselja do gledišča, dasiravno je današnje slabo finančno stanje gotovo tudi kolikor toliko te malomarnosti krivo. Temu se pridruži še domači prepir, osebne mržnje in sitnosti vsake vrste, tako da dramatično društvo in z njim slovensko gledališče, ta važni faktor v našem narodnem življenju, v kljub izdatni podpori, katero ji deželnega zbora domača stranka dovoljuje, vedno na nitki visí in se čedalje bolj bliža propadu.

„Sokol“, naslednik „Južnega Sokola“, prej jako ponosno društvo, čegar izleti so bili prva leta po osnovanju njegovem res pravi prazniki za ljudstvo, čegar udje veljaki, krog katerih se je zbirala radovedna množica ter pazljivo poslušala podučne besede iz njihovih ust, — to društvo je zdaj zgubilo skoro vso prvotno ponosnost in sesedlo se do tega, kar je, namreč „telovadno“ društvo, pri katerem si mladež, če hoče, uri telo in gibči ude. Odraščeni se za-nj kaj malo brigajo in če naredi kak izlet, ima ta prav žalostno podobo, nevredno društva, kakor je skonca bilo, ko je po taborih, shodih in enakih prilikah nosilo po slavjanskem svetu slavo Slovencev. Podružnice njegove po deželi so menda tudi že vse zaspale in se ne bodo tako kmalu zopet prebudile. Res se mora pripoznati, da je ravno to društvo po nemčurski sili, po ljubljanskem županstvu in po okrajnih glavarjih izmed vseh največ trpelo. Po turnarskih pretepih na Jančah in Ježici se je spustila težka roka sedanjega ponemčevalnega, Slovane zatirajočega sistema na-nj, pristrigla ponosnemu tiču peruti, da ni mogel več prosto med svet. Vsled tega je opešal ter zgubil veliko narodne pomenljivosti. Toda ako bi bila med nami ista jeklena stanovitnost, ko med Čehi, „Sokol“ v kljub nemilim razmeram ne bi bil prišel do tega, kar je zdaj. Ne rečem, da ni v njem zdrave krvi in da ne bi brž, ko bi nastopili ugodnejši časi, razprl svojih perut ter vzdignil se v višavo njemu primerno; ali pa

kleči, dokler ti ne velim vstati“ in pa krepka roka profesorja, ki me je brž zopet spravila na zdaj gola kolena nazaj — to me je obdržalo še v šoli.

In ravno ko sem klečal, mi je prišla misel, rajši postati „profesor.“ Moje mlade in po nobenem uku še prekajene možgane je napadla blizo ta-le misel: „Glej, kako hudo je klečati s strtim nohtem in odrtim komolcem.“ Res si bil neroden, ali tega, kar se je zgodilo, nisi zakrivil n a l a š č. Toda kaj hočeš, kaj moreš storiti, ubožček! Tedaj tišči zobe skup, da ne bodo škripali, in potrpi. Saj tudi ti lahko postaneš še profesor in kedar boš profesor, boš tudi ti lahko otroke dajal klečat, zmirljal jih in pital s priimki, kakor se ti bo zdelo in kakoršne boš kje od hribovcev in voznikov slišal, ki imajo dosti opraviti — z živino!“

In glejte! Ta misel me je še na pol otroka potolažila, da sem, ko mi je gospodinja hlače in suknjo zašila, kar se je dalo, sčasoma vse pozabil.

Morda bi mi ta dogodba nježne mladosti ne bila prišla nikdar več na misel, da ne bi

je pri sedanjih razmerah le podoba še, da bo do takih ugodnih časov si še življenje ohranil, življenje tako namreč, kakoršno je skonca pričel?

Z narodnimi društvi smo tedaj po večem na slabem, skoro vsa so onemogla. Kako pa je s časniki našimi, kterim pripada ista naloga bujenja naroda, ko društvom? Slabo je, mili Bože, da bi tako ne bilo! Časniki so to, kar milo (žajfa); če je nekdo mogel reči, da se po porabi mila sme sklepati na omiko naroda, smem še z večo pravico jaz reči, da se po številu časnikov sklepa na politično delavnost in omiko ljudstva, ker so gotovo važna duševna hrana. Brž, ko je duh slovenski zbudil narod naš iz dolgega spanja, jeli so na dan prihajati po vseh krajinah naših različni časniki, zlasti politični, tako da je njih število v primeri na število Slovencev postalo zelo veliko, prišli smo namreč do 24 časnikov. Prehuda rodovitnost pa škoduje drevesu in sadu; drevo slabi, sad ne dobi potrebne moči od njega, jame veneti in pade na tla nedosegši zrelost. Tako se je godilo z našimi časniki, kterih je več po kratkem slabotnem dihanju in vegetiranju zaspalo menda za zmiraj. Ostalo jih je pa še nekaj, ne veliko, a ti so potrebni Slovencev, kakor životu hrana. Ravno zato bi se pa moralo misliti, da bo občinstvo, spozovna je, da so potrebni ko vsakdanji kruh, z isto skrbjo čulo pri njih, s katero čuje mati ob postelji drazega ji rojenca branečega ga vsega, kar bi utegnilo nevarno biti nježnemu življenju ljubčeka, ter priskrbeča mu hrane, če si jo tudi odtrgati mora od lastnih lačnih ust. Ali pa je tako? Ali naše občinstvo stori vsaj po večem svojo dolžnost do časnikov njemu na prid ustanovljenih? Odgovor na to, mislim, dajó časniki sami, kteri — izvzemši jih le par — dobivajo tako slabe, tako pičle materijalne hrane, da se jih je po večem lotila že jetika in si življenje hranijo skoro le od dne do dne. Kako pa je to življenje! Le pogledite v knjige opravištev, kako nezadostljivo je število naročnikov in koliko oknic, ki bi morala napolnjena biti s plačano naročnino, je pri vsem tem še praznih!

Ali ne le materijalno je večji del časnikov naših na slabem, manjka jim tudi duševne podpore, kar je nekoliko nasledek prvega zla. Vsled slabih denarnih razmer ne more si časnik nastaviti po različnih krajih točnih in zanesljivih dopisovalcev, kajti zastoj se dandanes malo stori. Tudi udje vredništev nimajo vselej veselja do dela, če jim skrbi za vsakdanji kruh glavo belijo. Ne manjka se sicer, hvala Bogu!

bilo učenih profesorjev Knapiča in Linhart. Prvi je bralcem tega njemu jako priljubljenega lista že znan po dogodbi v šoli za rokodelske učence, kjer se je tako obnašal, da je meni gori popisana dogodba brž na misel prišla, ko je bilo Knapičevo olikano vedenje v šoli rokodelskih učencev razglašeno. Z veleučenega profesorja Linharta omikano osebnostjo se pa nisem mogel seznaniti, ker imam strašen rešpekt pred profesorji, ki so svoje skušnje o ponemčevanju naroda dobro prestali, in ker ne hodim na — Triglav.

Če dva dečka hodita pod isto hruško, dve dekli k istemu vodnjaku, dva mačka k isti skledi smetano lizat, dve lisici na iste gredi po kokoši, je kmalu prepir in boj. Tako gosp. Kadilnik in profesor Linhart. Prvi je strasten hribolazec, na Triglav mu je tako daleč, kakor meni in prof. Linhartu v Šiško ali na Grad, zato hodi oni že leta in leta nanj, t. j. na vrh njegov, tedaj tako visoko, da človek z nogami više nikakor ne more. Ali tudi učeni profesor Linhart hodi na Triglav, in da ne ostane spodej,

po široki Sloveniji spretnih peres, ki časnike vrlo podpirajo; toda ti niso vselej točni, in britka skušnja nas celó uči, da taka peresa se kmalu naveličajo sitnega posla, da najmarljivejši sodelovalci, ko pridejo do kake dobre državne ali druge službe, kmalu popolnoma vtihnijo — vsaj za časnike. Časi so preveč materijalni in iskrenih domoljubov je mnogo pomrlo, ne da bi bili zapustili za sabo njim vreden zaraščaj.

Tim večja slava in hvala pa oni le pre-majhni četi, ki, kakor Špartanci za svojim Leonidom, stoji za slovenskimi časniki podpiraje jih deloma čez svoje moči duševno in materijelno! To je v prvi vrsti duhovščina naša, ki si od svojih obilnih opravil pritrga še toliko časa, da prime za pero, od svojih pičlih dohodkov še toliko, da si naroča časnike!

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Avstrijske dežele.

Cesarica se je 6. oktobra povrnila na Dunaj. Na kolodvoru v Penzingu sta jo pričakovala cesar in cesarjevič. Včeraj se je odpeljala na Ogersko v Gödöllö.

Graški mestni očetje so 5. t. m. obravnavali predlog policijo prepustiti vladi. Dr. Portugall je poročal, da srenja s tem ne zgubi ničesa, zato se je z veliko večino sklenilo, z vlado o tej reči se dogovoriti. Pa če bi bil dr. Portugall tudi nasprotno poročal, bi bil konečni sklep ravno tak, ker liberalni kričači nimajo poguma vladi se ustaviti, če jim le resno na pete stopa.

Na Českem so pri volitvah za državni zbor Staročehi zopet sijajno zmagali. V 14 okrajih izvoljeni so Staročeski kandidati, le v ravniškem okraju je izvoljen Mladočeh Sladkovsky s 254 glasovi proti 151, ktere je dobil Staročeh Sklenar. Mladočeh Trojan je pri sedanjih volitvah v Karolininem dolu propadel. Dobil je le 105 glasov, Staročeh Kaizl pa 264. Živili vrli Čehi, kterih stanovitnost in doslednost bode konečno zmagala in vlado primorala k odjenljivosti. Da bi vsi nasprotniki sedanje sisteme ravnali po zgledu Čehov, bi se liberalno nemčurstvo že davnej na Dunaju več ne šopirilo.

Gališko namestništvo se bode neki ponudilo grofu P o t o c k e m u, ker mini-

to priča listek z njegovim imenom, ki se nahaja v pušici vrh Triglava, kamor spravljajo take listke vsi tisti, ki so bili na vrhu, v dokaz, da so bili res gori. Kdor verjame, da lista s prof. Linhartovim imenom ne more nihče drug na vrh Triglava nesti, tudi voditelj za par desetec ne, ta mora verjeti, da je bil prof. Linhart na vrhu vélikega Triglava, čeravno bi priče trdile, da to ni res. Profesor Linhart je namreč odločno izrekel, da je bil že dva krat, toraj ne le enkrat, na vrhu Triglava, in kar profesor, ki je naredil skušnjo iz ponemčevanja naroda, trdi, to je res, če pride tudi sto prič, ki trdijo, da ni prišel do vrha, ampak se prej utrudil in počakal vodij in družine, da so z vrha nazaj prišli, kar pa ni nobena sramota.

Jaz sem bil tudi na Triglavu prej še, ko prof. Linhart; a ker nisem profesor, kar sem nameraval postati, bi me predrzni „objekt“, ki čuje na neznanu in neslavno, še celó v konstitucijskem društvu ne zapisano ime „Fr. Kadilnik“, ne mogel razžaliti, če bi trdil, da nisem

sterstvo meni, da bode ž njim najlaglje živelo v zloznosti.

Madjari z novim patriarhom srbskim, Ivačkovičem, niso nič prav zadovoljni. Mislili so, da bode na vso moč pospeševal njihovo politiko, zato so bili zavrgli volitev Stoikovičevo, čigar narodnost jim je bila znana, in priporočali volitev Ivačkovičevo. Zdaj pa vidijo, da so se strašansko zmotili. Ivačkovič ni le narodni stranki srbski nenasproti, marveč je znanega voditelja in poslanca srbskega, dr. Polita, menoval za pravnega pooblaščenca v vsih cerkvenih zadevah.

Vnanje države.

Z Jugoslovanskega bojišča se poroča, da so se v okraju ljubinskem vstajniki zopet zbrali in nameravajo planiti nad Stolac. Vodi jih Krist Jovanović. Tudi od Turkov Požgani Tiskovac so zopet obsedli. Sicer pa skušajo Turke prisiliti, da bi se njihova vojska razdelila, ker na ta način, upajo ložej jih premagati. Zato so se tudi sami razkropili v mnogih četah po celi deželi. Bosniškim vstajnikom se slabeje godi, kakor ercegovinskim, ker jim primanjkuje orožja, streljiva, obleke, pa tudi zanesljivih vodjev. Novica, da se je tudi v Albaniji začel vstanek, se potrdi. Vstajniki so požgali 4 turške vasi. Vlada turška je od Črnogorcev zahtevala, da bi svoje vojake smela čez Črnogoro peljati, pa knez je to odločno odrekel.

Na prošnjo Servera paše skuša škof Kraljevič katoličane, katerih je 60.000, pregovoriti, da bi se z vstajniki ne zedinili ter je o tej reči poročil tudi v Rim. Papež pa so odgovorili, da vsaki naj ravna po svoji vesti. Ni sicer prav varno pečati se z razkoleniki, ker utegne pridružiti se kosmopolitična revolucija, a treba je ravnati jako previdno, da se ne žali narodna zavest. Zato svetujejo škofu, da naj se z župniki o tej reči dogovori ustmeno in ne pismeno.

Srbski knez Milan je v tajni seji, kakor se telegrafuje „Politiki“, narodni skupštini razodel, da ne pritrdi vojevitemu njenemu sklepu, ker vlade vradno žugajo obsesti Srbijo. Zarad tega je ministerstvo odstopilo, skupština pa se drži svojega sklepa, ker gre za čast naroda srbskega. „Nar. L.“ se o tej reči telegrafuje: Ministri so bili že nazoči, ko pride knez ter skupštini naznani, da bode seja tajna. Ministri so protestovali zoper to ravnanje knezovo in so v skupštini zahtevali svoj odpust potem pa šli.

bil na vrhu Triglava. Drugače profesor Linhart, če tudi je res bil na vrhu Triglava. Ubogi Kadilnik! Vesel bodi, da nisi učenec tega prof. Linharta! Ta hip bi klečal, klečal tako dolgo, dokler bi se prof. Linhartu poljubilo, in jaz ne stavi orehove lupine, da bi se ná-te ne vsula cela groblja besedi, ne takih, kakoršne ti je v „Laib. Ztg.“ po glavi metal, ampak bolj na tanko določujočih, kaj si ti, kaj zaslužiš, komu si podoben, samo zato, ker si rekel da prof. Linhart ni bil na vrhu Triglava. Toda le počakaj, reč ni še pri kraji, profesor Linhart ti bo sodnijsko dokazal, da je bil na najvišjem vrhu Triglava, in potem boš spoznal, da s profes. Linhartom ni dobro na Triglav hoditi, zlasti više — ne, ko on. Zdaj je to že dokazal po onih damah, ki so bile ž njim na Triglavu — tako visoko, ko on.

Ta Linhartov „objekt Fr. Kadilnik“ je kakor Slovenci sploh, ki zasluži v zadržanji „dritte“, ker nemčurske glave in glavice premalo spoštujemo. Res bo treba Geslerjevega klobuka, da se navadimo spodobnega rešpeka.

Po odhodu vpraša knez: „Imate zaupanje do mene?“ Odgovor: „Imamo“. „Hočete li vojsko?“ „Dobro veš, da jo hočemo.“ Knez na to razloži vzroke, zakaj on noče vojske, pa poslanci odgovoré: „Mi vse to dobro vemo, pa mi hočemo vojsko“. V torek je bila neka deputacija pri knezu, v sredo pa predsednik narodne skupštine. Včeraj se je reč imela rešiti. Prizadevanje Avstrije, postaviti miru prijazno ministerstvo, je bilo zastoj, ker se konservativci branijo vstopiti v tako ministerstvo. Zadrege je velika in vojska skoro negibljiva. Za Srbijo ni nobene škode, da je Ristićevo ministerstvo palo. Kajti živa duša ni vedela, kaj Ristić prav za prav hoče. Rokom svojim za vojsko vnetim je od dne do dne dajal upanje, vnanjim vladam pa je rekel, da nikakor ne misli na vojsko. Nazadnje pa se je vendar le vdal zahtevam narodne skupštine in je delal velike priprave za vojsko, ne da bi bil knez za to kaj vedel. Ko je tedaj neki vnanj zastopnik kneza o teh pripravah interpeliral, poklical je Milan ministra Ristića ter mu je razložil, razložil, da on hoče na vsaki način mir izmeti. Knez se je zbal žuganja vnanjih vlad, da bodo obsedle Srbijo, če prične vojsko, in se boji za svoj prestol. A za gospodovavstvo njegovo bi bilo bolje, da se tuje vlade polasté Srbije, kakor pa, da bi se proti volji narodovi odtegnil vojski. Kaj mu bode pomagal prestol, če bodo pa lastni podložniki njegovi rovali zoper njega in prežali na vsako priliko, da bi ga zapodili iz dežele? Ljubez en podložnikov je najkrepkejša bramba vsakega prestola. „Pol. Corr.“ priporoča knezu Marinovića za ministerskega predsednika; Minister vnanji bi bil Magazinović ali pa Zukić. — Turška vlada trdi, da vojni svoji ni dala povelja polastiti se drinskega otoka. Vojna je tedaj samovoljno posedla ta otok, katerega so Srbi, večidel delavci, zapustili, da se s Turki niso sprijeli. Srbski zastopnik v Carigradu otok ta kot lastnino srbsko tirja nazaj.

Pruska cerkvena sodnija je 6. t. m. odstavila vatislavskega knezo škofa dr. Försterja. Znano je, da škof živi na Avstrijskem, kjer ima velik del svoje škofije. Zato pa k sodniji ni šel, ampak ji je 30. p. m. poslal le pismeno svoj zagovor. Če bode Bismark še kaj časa rogovilil na Nemškem, bodo odstavljene še vsi škofi nemški. Pa zarad tega bo Bismarkovega kraljestva vendar prej konec, kakor pa cerkve katoliške. — „Prov. Carr.“ piše, da se cesar Viljem 24. ali 25. t. m. z Laškega povrne, ker se bode 26. t. m. vdeležil

Nič nam ni več častljivo, če je nemčursko, čez vsakega stezamo jezike, naj bo pri nemčurjih še tako spoštovan. Kje sta medveda, ki sta raztrgala dečke, preroka Elizeja zasmehovajoče! Takih medvedov bi bilo treba pri nas cele čete, imeli bi prav gotovo še več jesti in opravka, ko zdaj tisti ljudje, ki zlasti po Dolenjskem davke iztirjujejo. „Laib. Zeitung“ je vendar toliko potreben, kolikor koristen list. Ko bi je ne bilo, kako bi zvedeli, zoper kateri paragraf se je kak zasežen slovenski list pregrešil, da je objektivno obsojen? Kje bi se razglašale posilne dražbe, katerih je zdaj vsaki dan čez 50? Med temi je polovico prodaj, ktere zahtevata c. k. finančni urad in davkarija. Če bo šlo tako naprej, bo kranjska dežela kmalu res polna ljudi, kateri bodo gledé svojega posestva popolnoma brez vse skrbi. Kdor nima nobene skrbi, je srečen, tedaj bo na Kranjskem kmalu srečnih brez števila, ker bodo za njihovo premoženje skrbeli drugi. Če jim bodo skrbeli tudi za hrano in obleko, to tiste, ki posestva do prodaje gonijo, nič ne briga. —

slovesnosti pri razgrnjenju Steinovega spominjka.

Bismark ima zopet priliko pokazati, koliko mu je varstvo podložnikov nemških mar. Alfonsovci španjski so Namreč nekega Nemca iz Kolonije, Alfreda Marzoratija, bivšega pruskega oficirja, ki je pa sedaj kot stotnik služil v Don Karlovi vojski, vjeli in — ustrelili. „Germania“ piše, da bi nemška vlada morala ravno tako potegniti se za tega podložnika svojega, kakor nekdanj za ustreljenega stotnika Schmidta, zarad katerega je bilo po svetu toliko hrupa. A liberalni časniki, ki imajo vedno dvojno mero, napovedujejo, da se to nikakor ne bode zgodilo. Zagrizeni judovski listi pri tej priliki še po smrti psujejo katoliškega moža, ki je nekdanj služil tudi v vojski papeževi. Ko bi šlo za kakega samomorca ali očitnega bogotajca, katerega bi katoliški duhoven ne bil hotel pokopati, kako bi bili ti listi kričali o strašnem sovraštvu, ki še po smrti ne ugasne, o nespravljivosti in nestrpljivosti katoliški, ktera bi vsaj po smrti morala odjenjati itd. Ker pa gre za Karlistovega častnika, čigar najsrčnejša želja je bila umreti kot kristijan in kot mož, ga nesramni judovski časnikarji še po smrti ne pusté pri miru. „Voss. Ztg.“ pravi, da se Marzorati ne sme primerjati s Schmidtom; kajti ta je bil priprost dopisnik, uni pa stotnik v Karlovi službi. Pa po spisih je dokazano, da Karlisti so Schmidta vjeli z orožjem v rokah, ne s peresom, in ga po pravilih vojskinih obsodili k smrti. Marzorati pa se je ranjen kopal v toplicah leskih, kjer so ga Alfonsisti nenadoma prijeli in brez obsodbe ustrelili. Judovski in drugi liberalni listi zopet kažejo, da jim je za strankarstvo več mar, kakor pa za pravico!

Ruski „Golos“ piše, da solidarnost slovenska se ne more zatreti. Ruska osoda je v zvezi z osodo Slovanov turških in avstrijskih. „N. fr. Presse“ v tej izjavi ruskej vladi odprtega lista vidi znamenja, da Ruska sedaj pospešuje(?) vstanek.

Na Španjskem Karlisti vrlo napredujejo. Še „N. fr. Presse“ ne taji, da so bili Alfonsisti, ki so bili Karliste od vseh strani prijeli, tepeni. Iz Pariza se 4. t. m. telegrafuje „Wolf. B.“: „Karlisti nadaljujejo bombardovanje San Sebastiana. Iz Santandra se je topničarstvo poslalo na pomoč. Karlisti so začeli tudi na Guetario zopet streljati in sliši se, da od 24. p. m. bombardirajo tudi Pampeluno“. Ta poročila potrjujejo tudi pisma iz San Sebastiana, ki pravijo, da od nikoder ni upati nobene pomoči, da se je marveč trdnjavi naznanilo, da naj skuša shajati s tem, kar ima. Bombardovanje prizadeva vojakom in meščanom veliko škode. Vsaki dan se jih kakih 10 do 15 usmrti ali rani. Tudi očitna poslopja pa kasarne so hudo poškodovane. Zarad tega je prebivalstvo vse zbegano. Generala Trilla so za božjo voljo prosili planiti iz mesta in prijeti Karliste, ki se čedalje bolj bližajo mestu, pa si ni upal tega storiti, ker se mu vojaki njegovi upirajo. Že v zadnjih bojih se je batalijon Luchanov, ko je dobil povelje napasti sovražnika, kar obrnil ter šel nazaj v San Sebastian. Ravno tako se je na levici obrist Araga s svojo brigado branil izvršiti povelja generala Trilla ter vdariti jo proti Astigarrazi in je raje mirno gledal, ko ste se vojni teple, potem pa se je vrnil v mesto. — Tudi republikanski vstanek se čedalje bolj širi, in ministru Martinezu lamposu za zelo jemljejo, da ga ne more zadušiti. Pa revež ima s Karlisti toliko opraviti, da nima časa na druge reči misliti.

Domače novice.

V Ljubljani, 9. oktobra.

(Deželni predsednik vitez Widmanu) podal se je 1. t. m. na Dunaj, in hoče, kakor se nam od tam poroča, ministerstvo prositi, da bi ga kam drugam premestili. Radi verjamemo, da g. deželnemu predsedniku preseda Ljubljana, kjer se je s svojo kulturno borbo tako opekeli, da so se zgledovali celo najzvetjeji vstavoverci. On s svojim obnašanjem v zadevah župnika Lesjaka neki ni vstregel ne cesarju ne vladi.

(Policijski svetovalec, g. Ahčin) nam je sporočil, da ne bode več konfiskoval „Slovenca“, ker — gre v pokoj.

(Požar) je v sredo večer kmalo po polnoči vpepelil hišo pa 2 drugo poslopje v Gornjem Kašlju pri Zalogu. Požarna straža ljubljanska pa gasivna brizglja papirniška ste hitele na pomoč, pa niste mogle rešiti ničesa. Poslopja niso bila zavarovana, kar daje turškemu listu priliko udrihniti po duhovnikih, češ, da bi bilo priporočati ljubem, da naj zavarovajo svoja poslopja, kakor pa da jih priporočajo samo varstvu sv. Device pa sv. Florijana. Duhovniki v tem oziru gotovo storé svojo dolžnost, in zlasti vemo o umrlem g. župn. Pajku, da je ljudem v tem oziru jako na srce govoril. A kaj hoče duhoven, če ga pa zlasti od novega liberalizma pijani ljudje nočejo ubogati in poslušati?

(Procesij za sv. leto) se je v Ljubljani po preračunu nekega gospoda, ki je vdeležniške šteli, vdeležilo 46750 ljudi, namreč 11,242 moških, pa 35,508 ženskih.

(Novo pokopališče) pri sv. Krištofu se bode v nedeljo popoldne ob 1/2 5, uri blagoslovljalo.

(G. Nollju) so pevci čitalnični sinoči za slovo napravili serenado in mu zapeli kitico prav mičnih pesem.

Razne reči.

— Razpisi učiteljskih služeb: Na Štajarskem. Učiteljska služba v Cezanjevcih (1razr. š. okr. ljutomerski) s 550 gl. in stan. do 20. oktobra na kr. š. svet. Podučiteljska služba v Pletrovčah (celjski okraj) s 440 (400) gl. do 20. okt. na kr. š. svet.

Na Kranjskem: 2. učiteljska služba pri sv. Vidu pri Ljubljani s 400 gl.; na kr. š. svet do 20. oktobra.

— Premembe v učiteljskem stanu: Na Štajarskem. G. M. Poje je prestavljen od sv. Lovrenca na Koroški železnici na zgornje Štajarsko v Mautern; g. Steble, podučitelj, v Ponkvi.

Na Kranjskem: G. Juri Adlešič, nadučitelj v Vipavi, g. Majer, učitelj, g. Travnar in Brum, podučitelja v Ljubljani, gospodična Klančar, učiteljica v Novem mestu, g. Papler, učitelj v Borovnici, g. Kračman, učitelj v Žalni, g. Karol Kaliger, 2. učitelj v Mokronogu, g. Eržen, 2. učitelj v Vrabčah nad Vipavo; gospodična Šarc, učiteljica v Vipavi; gospodična Haufen, učiteljica v Razdrtem; gospodična Wesner, učiteljica v Kostanjevici; gospodična Lipold, učiteljica v Idriji. G. Tomšič v Dobernečah je šel v pokoj; g. Pirnat Štefan, učitelj v Dobernečah; gospodična Guzelj, učiteljica v Krškem; gospodična Rögner, učiteljica v Mokronogu; gospodična Gale, učiteljica v Idriji; g. Vizjak, učitelj na pripravljevalnem tečaju v Ljubljani. G. Gajger, učitelj pri sv. Jakobu na Savi; gospodična Marija Haufen, učiteljica na Igu.

Milodari za ercegovske in bosniške rodbine.

V Moravčah: Nabral Janez Miklavec, trgovec. Janez Miklavec 2 gl. Ivan Toman 1 gl. Tom. Jerančič 50 kr. Anton Brodnik, kaplan 2 gl. Josipina Ravnikar 1 gl. Gašpar Prosenec 60 kr. J. Zorec, kaplan 1 gl. Marija Prosenec 40 kr. Marija Grad 40 kr. Anton Simončič 10 kr. Jos. Pr., župnik 1 gl. Ana Str. 50 kr. Janez Mali 1 gl. Anton Urbanija 11 kr. Marija Knez 12 kr. Jera Krulec 40 kr. Rozalija Jurjevec 40 kr. Ana Avbel 20 kr. M. Klopčič 1 gl. Tomaž Tomec 25 kr. Prosenec 10 kr. France Bregar 30 kr. Janez Ravnikar 1 gl. Ana Toman 50 kr. Neža Toman 50 kr. Jernej Vranič, učitelj 1 gl. Magdalena Vračičeva 50 kr. Janez Lavrač 1 gl. Karel Peternelj 1 gl. France Orehek 30 kr. vkupaj 20 gl. 18 kr. — V Ljubljani: I. V. St. 3 gl., č. kaplan Rozman pri sv. Jakobu 5 gl. — V Selcih nabral Fr. Šlibar: M. Kavčič 50 kr. B. Lusnar 30 kr. N. Semen 50 kr. F. Grošelj 30 kr. J. Benedičič 50 kr. J. Klemenčič 30 kr. J. Čarman 50 kr. M. Otrja 50 kr., Fr. Kos 60 kr. Fr. Šlibar 1 gl. — V Tacnju nabrala gosp. Franja Malenšek: Janez Malenšek iz Broda 10 gl. Janez Sever iz Vižmar 5 gl. Matija Zadnikar iz Gamelj 5 gl. Tomaž Arhar iz Broda 1 gl. 30 k. Neimenovani en tolar za 1 gl. J. Juvan iz Gamelj 1 gl. Janez Brolih iz Tupalič 1 gl. Lorenc Aleš iz Šmartna 1 gl. Neimenovani 1 gl. Andrej Narobe iz Tacnja 50 kr. Martin Baloh 50 kr. Anton Baħar 50 kr. Jak. Čižman 50 kr. Primož Čižman 50 kr. Janez Rozman iz Velesovega 50 kr. Janez Malenšek hlapec 30 kr. Micika Šušteršič iz Tacnja 20 kr. Janez Traven 20 kr. Mica Verhovnik 20 kr. Ivana Čižman 10 kr. V pušici nabranih 81 kr. Prejšnji izkazi 1301 24 kr., skupaj 1365 gl. 73 kr. — Iz Križev pri Trziču pod naslovom „Kogar to v srce ne peče — v tem Slavska krv ne teče“. Fr. Bohinec 1 gl. Ant. Rihar 2 gl. Pavel Zorc s soprogo 1 gl. 40 kr., gospa Terezija Kiler 2 gl. Fr. Oranič 1 gl. Lovro Aljančič 1 gl. Liza Oranič 1 gl. J. Košir 1 gl. M. Primožič 1 gl. Globočnik 1 gl. J. Janec 1 gl. Jarn. Lončar 1 gl. J. Kleč 1 gl. G. Marčun 1 gl. 30 kr. J. Meglič 1 gl. Fr. Dolžan 1 gl. Jera Oranič 80 kr. Fr. Pogačnik 80 kr. M. Kokalj 80 kr. Pr. Vertnik 80 kr. M. Pogačnik 70 kr. M. Košir 70 kr. M. Pirc 70 kr. Jože Zaplotnik 60 kr. Mica Stor 60 kr. J. Padar 50 kr. Aleš Valjavec 50 kr. J. V. 50 kr. M. Pr. 45 kr. N. Šarabon 40 kr. A. Hladnik 40 kr. A. R. 40 kr. J. B. 40 kr. M. N. 40 kr. M. Makorn 40 kr. M. Zupan 30 kr. Gr. Globočnik 30 kr. Mart. Škrjanec 30 kr. L. R. 30 kr. J. R. 30 kr. L. Oranič 30 kr. A. K. 30 kr. Fr. Perne 30 kr. M. Z. 30 kr. J. Zupan 30 kr. Košir 30 kr. J. K. 30 kr. J. Huzar 25 kr. M. Žepić 24 kr., več osob je zložilo skupaj 2 gl. 56 kr. Reza Dolžan 20 kr. P. P. 20 kr. M. K. 20 kr. A. Rozman 20 kr. A. P. 20 kr. L. F. 20 kr. L. Z. 20 kr. M. Plajbes 20 kr. A. V. 20 kr. L. Šarabon 20 kr. J. Poplar 20 kr. A. T. 20 kr. L. A. 20 kr. Mica Verbanc 20 kr. V. L. 20 kr. M. Pogačnik 20 kr. J. N. 20 kr. K. Kleč 20 kr. J. Kleč 20 kr. R. K. 20 kr. L. K. 20 kr. M. Tanče 20 kr. M. V. 20 kr. J. A. 20 kr. M. Sporn 20 kr. Fr. Štritih 20 kr. M. Pretnar 20 kr. L. M. 20 kr. M. Golmajar 20 kr. M. S. 20 kr. U. Grošič 20 kr. J. K. 20 kr. Jak. Šilar 20 kr. M. Ž. 20 kr., skupaj 43 gl. Prejšnji izkazi 1301 gl. 24 kr., skupaj 1408 gl. 73 kr.

Ljubljanski podpiralni odbor:

J. N. Horak,
predsednik.

Dr. J. Vošnjak,
denarničar.

Telegrafične denarne cene 6. oktobra.

Papirna renta 70.05 — Srebrna renta 74. — —
1860letno državno posojilo 111.80 — Bankine akcije 920
— Kreditna akcija 200. — — London 112.25 — Srebro
102.—. — Ces. kr. cekini 5.34. — 20Napoleon 8.96.

Zobni zdravnik

dr. Tanczer,

učenik zobozdravstva na vseučiliščih v Gradcu,

ordinira od 10. okt. t. l. v Ljubljani pri „Slonu“ v zobozdravstvu in zobni tehniki.

Vsi p. n. pacienti se opominjajo, naj se oglašijo brž v začetku, da se morejo kolikor mogoče brez bolečin delati priprave in da ne bo proti koncu prevelike guječe.

Njegove c. k. privilegirane priprave za zobe: antiseptična voda za zobe, zobna štupa in zobna pasta se dobivajo pri njem, pa tudi v Ljubljani pri trgovcu z dišavami g. Mahru in lekarničarji Biršicu, v Loki pri g. Fabijaniju in Marinšku, po lekarnicah v Kranji, Kamniku in v Trstu v Sandrinijevi lekarni. (76—1)

Piccolijeva
lekarna

k „angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani na dunajski cesti.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gujilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je spleh neprimerljivo sredstvo za čistenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vsoč vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljeno naravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabo dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdljevec pulver. Nareja se s čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje s soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu pri vseh notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glicerín-Crème, je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specialno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umicalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, ktera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajzev pulver. Izključljivo iz vegetabilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, ktereji podali izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Nezmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in vnanstvi-vejšje sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (36—21)